

БІНАРНІ ЗАНЯТТЯ ЯК ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ ІНТЕГРОВАННОГО НАВЧАННЯ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ І-ІІ РІВНІВ АКРЕДИТАЦІЇ

Олена Плотнікова

ДВНЗ «Херсонське морехідне училище рибної промисловості»

За останні десятиліття світ дуже змінився і далі змінюється з неймовірною швидкістю. А що з нашими учбовими закладами, з освітою? Чи встигають вони пристосуватися до таких змін, до надзвичайно складних завдань, які стають перед ними та людством в цілому? Виходячи з цього, метою державної Національної програми «Освіта» («Україна ХХІ ст.») є виведення освіти в Україні на рівень освіти розвинутих країн, що можливо лише за умов відходу від авторитарної педагогіки і впровадження сучасних інноваційних педагогічних технологій [1].

«Інноваційні педагогічні технології» - це цілеспрямований системний набір форм, прийомів, засобів організації навчальної діяльності, що охоплює весь процес навчання від визначення мети до одержання результатів. Нині до складу таких технологій відносять інтегральну, яка у навчанні реалізується такими шляхами [2]:

- встановлення зв'язків між навчальними предметами;
- впровадження у навчальний процес інтегрованих занять;
- включення до навчальних програм інтегрованих курсів, як обов'язкових так і за вибором закладу або студента.

У практику навчання інтегральна технологія впроваджується в таких видах занять: заняття з використанням міжпредметних зв'язків, інтегровані і бінарні заняття.

Інтегровані заняття – це заняття, які проводяться з метою розкриття загальних закономірностей, законів, ідей, теорій, відображених у різних науках і відповідних їм навчальних предметах. **Інтеграція** (від лат. integer – повний, цілий) – це об'єднання в ціле раніше ізольованих частин. Інтегровані заняття ставлять за мету об'єднати споріднені блоки знань із різних навчальних предметів навколо однієї теми з метою інформаційного та емоційного збагачення, розвитку когнітивної сфери курсантів. Це дає можливість пізнавати явище з різних боків, досягнути цілісності знань .

Під час інтегрованих занять розвиваються мислення й мовлення курсантів, їхня увага, пам'ять, спостережливість, кмітливість, ініціатива, самостійність, наполегливість, працьовитість, чуйне, уважне ставлення один до одного та багато інших позитивних якостей особистості, які так важливо закладати в курсантів у процесі навчання [3].

Бінарні заняття – це нестандартна форма навчання з реалізацією міжпредметних зв'язків. Це творчість двох педагогів, яка переростає у

творчий процес курсантів та формує в останніх креативну компетентність.

Мета бінарного заняття – створити умови практичного застосування знань, навичок та вмінь і надати можливість курсантам побачити результативність своєї роботи.

Бінарним заняттям притаманні значні педагогічні можливості:

- курсанти одержують багатогранні знання про об'єкт вивчення, у них формуються вміння переносити знання з однієї дисципліни в іншу;
- формуються уміння аналізувати і порівнювати складні процеси і явища навколишнього світу, що забезпечує формування цілісного сприйняття дійсності як передумови формування наукового світогляду.

Ефективність бінарних занять залежить від дотримання таких педагогічних умов [4]:

а) правильного виділення міжпредметних багатопланових об'єктів за допомогою аналізу навчальних програм;

б) чіткого уявлення про перспективи засвоєння певного матеріалу, а для цього необхідно співставляти та аналізувати програмовий матеріал з різних предметів;

в) враховування під час підготовки до проведення заняття не тільки спорідненості тем і цілей, а й способів організації праці на кожному його етапі;

г) урахування того, що кожен урок є показником професійної творчості та майстерності двох учителів, які виявляються на кожному з етапів уроку:

- опанування нових знань;
- формування умінь і навичок;
- творче застосування набутих знань;
- узагальнення та систематизація;
- контроль і оцінювання результатів навчання;

д) дотримання бінарності під час проектування та проведення кожного етапу уроку.

Проведення бінарних занять **забезпечує** формування у курсантів цілісної системи уявлень про діалектико-матеріалістичні закони пізнання навколишнього світу в їх взаємозв'язку та взаємозумовленості; сприяє поглибленню та розширенню знань курсантів, діапазону їх практичного застосування до процесів та явищ оточуючої дійсності. **Доцільність** бінарних занять зумовлена завданнями інтеграції знань, умінь і навичок курсантів з основ наук. Вони **сприяють** розкриттю наукових законів та умов їх прояву в різних галузях науки та сферах практичної діяльності; виявленню специфіки та можливості прояву закономірностей, законів, ідей, теорій в оточуючій дійсності; інтеграції діяльності викладачів із формування загально навчальних умінь і навичок курсантів (навчально-організаційних, навчально-інформаційних, навчально-інтелектуальних);

розкриттю багатогранності можливостей застосування набутих знань курсантів у різних галузях науки та сферах діяльності; синтезу явищ, процесів з метою висунення нових ідей, розробки гіпотез; інтеграції діяльності викладачів з формування творчої особистості курсанта, розвитку його здібностей [6].

Використання бінарних занять приносить користь не лише курсантам, а й викладачу. Спілкуючись із колегами, викладач відкриває нові факти, на які раніше не звертав уваги, висвітлює інший бік проблеми чи явища, починає замислюватися над тим, на що раніше не звертав уваги або вважав другорядним. Участь у підготовці та проведенні таких занять з колегами збагачує багаж знань, дає можливість відчувати інтеграцію між науками, жодна з яких не може існувати відокремлено від інших.

Література:

1. Україна ХХІ століття. Державна національна програма „Освіта” –К.: Компас -1992. -70 с.
  2. Юсуфбекова Н.Р. Общие основы педагогической инноватики. Опыт разработок теории инновационных процессов в образовании/ Н.Р. Юсуфбекова. – М., 1991. – С. 80.
  3. Інтегровані уроки інформатики як засіб підвищення якості знань учнів Електронний ресурс.-Режим доступу: [Ohttp://wiki.moodle.dp.ua/index.php/](http://wiki.moodle.dp.ua/index.php/)
  4. Браже Т.Г. Интеграция предметов в современной школе // Литература в школе.-1996 - № 5.- С.150-154.
  5. Зверев И.Д. Взаимная связь учебных предметов/И.Д.Зверев. - М. Знание, 1997.-236 с
  6. Клепко С.Ф. Інтегративна освіта і поліформізм знання/ С.Ф.Клепко. – Київ.- Полтава – Харків: ПОПОПП, 1998. – С. 91.
-